

Soiul de prun „Pagane” – o realizare în ameliorarea culturilor pomicele din Bulgaria

Автор(и): доц. д-р Мариета Нешева, Институт по овощарство Пловдив, Селскостопанска академия ; главен експерт Даниела Ангелова, Институт по овощарство – Пловдив, Селскостопанска академия; главен експерт Лейда Тодорова, Институт по овощарство – Пловдив, Селскостопанска академия

Дата: 04.11.2024 *Брой:* 11/2024

Rezumat

Soiul de prun „Pagane” este o realizare în ameliorarea culturilor pomicele din Bulgaria și rezultatul unei munci științifice de lungă durată la Institutul de Pomicultură – Plovdiv, parte a Academiei de Științe Agricole. Înregistrat oficial de Agenția Executivă pentru Testarea Soiurilor, Inspekția Terenurilor și Controlul Semințelor (IASAS) în 2019, acest soi se distinge prin fructele sale mari și atractive, cu calități gustative excepționale. „Pagane” este potrivit pentru diversificarea gamei de soiuri cultivate în livezile de prun din țară.

Descrierea soiului

În 2023, prunul european deține o poziție de lider în producția de fructe din Bulgaria, cu producții ce ating 57.737 de tone (Agrostatistică, 2024). Această cultură este foarte adaptabilă și se dezvoltă cu succes în diverse regiuni (Butac, 2020). Soiul „Stanley” este principalul soi de prun cultivat atât în Bulgaria, cât și la nivel mondial (Agrostatistică, 2019). Este preferat datorită bunei sale adaptabilități la diferite condiții climatice, a producțiilor ridicate și a produsului potrivit pentru consumul în stare proaspătă și pentru diferite tipuri de prelucrare, cum ar fi uscarea, conservarea și producția de rachiu.

Soiul bulgăresc „Pagane” este un soi nou și promițător din grupul prunelor verzi, dezvoltat la Institutul de Pomicultură din Plovdiv, parte a Academiei de Științe Agricole. A fost obținut prin polenizare liberă a binecunoscutului soi „Altanova Greengage”, iar sămburii au fost iradiați cu raze X pentru a obține noi caractere. Lucrarea de ameliorare a fost realizată de o echipă de specialiști care include Prof. Valentina Bozhkova, PhD, Conf. Dr. Pencho Iliev, PhD, și Expertul Șef Leyda Todorova.

Pomul este viguros, cu o coroană răsfirată, liberă, iar lemnul principal de rodire este format din buchetele de mai. În condițiile regiunii Plovdiv, înflorirea soiului „Pagane” este medie-timpurie și, în funcție de condițiile climatice ale anului respectiv, coincide cu înflorirea soiului standard „Stanley” sau începe cu 1–2 zile mai devreme. Soiul prezintă o autofertilitate parțială, dar pentru a asigura recolte ridicate și sigure este necesar să fie cultivat împreună cu un polenizator potrivit, cum ar fi soiurile „Stanley” și „Čačanska Lepotica”.

Fructele soiului „Pagane” sunt impresionante nu doar prin aspectul lor atractiv, ci și prin calitățile gustative excelente. Forma lor este obovată, cu jumătăți caracteristic asimetrice și un șanț adânc. Conform standardelor internaționale definite în descriptorii pentru studiul resurselor genetice, fructele sunt categorisite ca foarte mari. În funcție de încărcătura pomilor, greutatea fructului variază de la aproximativ 60 la 80 g. În 2024, greutatea lor

medie a fost de 70 g. Pielita fructelor este violet-deschis, acoperită cu un strat dens de ceară. Pulpa este galben-verzuie până la aurie, ceea ce, în combinație cu conținutul ridicat de zaharuri și substanțe solubile (20 °Brix), creează un gust echilibrat și dulce, foarte apreciat de consumatori. Sâmburii sunt mici și reprezintă doar 3,11% din greutatea fructului. Mai mult, se desprind ușor, ceea ce este o caracteristică importantă atât pentru fructele destinate consumului în stare proaspătă, cât și pentru prelucrare. Fructele sunt deosebit de potrivite pentru consumul în stare proaspătă, dar pot fi folosite și pentru prepararea compotelor, dulcețurilor și băuturilor alcoolice, asigurând un produs de înaltă calitate. Rodirea soiului este regulată și abundentă. În 2024 s-a înregistrat o producție medie de 60 kg pe pom, obținută de la pomi de 11 ani, formați cu coroană liberă. Unul dintre cei mai importanți indicatori agronomici ai soiului „Pagane” este toleranța sa la boala virală „șarca” (plum pox). Simptomele observate pe frunzele soiului „Pagane” sunt mai puțin pronunțate în comparație cu cele ale soiului standard „Stanley”. Nu apar simptome pe fructe care să ducă la deteriorarea calității acestora și la pierderi de producție.

„Pagane” a fost premiat cu locul I în Concursul de Inovații, secțiunea „Semințe și material săditor de soi” la Târgul Internațional Agricol „AGRA 2022”. Materialul săditor cu garanție de autenticitate varietală poate fi achiziționat de la [Institutul de Pomicultură – Plovdiv](#).

Referințe:

1. Agrostatică, Producția de fructe în Bulgaria – recolta 2023, (2024), Ministerul Agriculturii și Alimentației;
2. Agrostatică, Structura speciilor pomicele în Bulgaria, (2019), Ministerul Agriculturii și Alimentației;
3. Butac, M. (2020). Plum breeding (p. 1). IntechOpen: Londra, Marea Britanie.